

El Consell de Govern ha acordat concedir la Medalla d'Or de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears a Josep Melià i Pericàs.

JOSEP MELIÀ I PERICÀS

Va néixer a Artà l'any 1939. Es llicencià en dret (1962) i en periodisme (1965) a la Universitat de Madrid. El 1963 ingressà en el cos tècnic del Ministeri de Treball. Fou director del servei d'estudis del Ministeri de l'Habitatge (1969) i un dels membres de la comissió redactora de la Llei del sòl de 1975. Fou elegit (1974) procurador a Corts pel terç familiar en representació de Balears. S'integrà en el Grup Parlamentari Independent i promogué la gratuïtat de la normalització dels noms propis catalans i la concessió d'un senador a les circumscripcions de Menorca i Eivissa. El 1976, fou membre fundador del Partit Nacionalista de Mallorca i, el 1977, encapçalà la candidatura al Congrés d'Unió Autonomista en les eleccions generals, però no obtengué escó. S'incorporà a la Unió del Centre Democràtic (UCD) i s'integrà a l'equip d'Adolfo Suárez. Fou director general de relacions informatives i secretari d'estat per a la informació (1979-80) També ocupà el càrrec de governador general de Catalunya (1980-81). Quan es produí la crisi d'UCD, s'incorporà al Centre Democràtic i Social (CDS), pertit pel qual es presentà a les eleccions generals de 1982, però no fou elegit. El 1990, fou expulsat del CDS i impulsà el grup polític Centristes de Balears que amb Unió Balear constituí Convergència Balear (1991). Ha publicat diversos estudis de caràcter històric sobre la cultura i la ideologia dels mallorquins, com *Els mallorquins*, escrit el 1963, però no publicat fins a 1967 a causa de la censura, que va ser el primer assaig de caràcter nacionalista sobre la història de Mallorca i va tenir una àmplia repercussió. A *La Renaixença a Mallorca* (1968) analitzava la cultura illenca en el període 1840-1990 i el fracàs parcial dels escriptors renaixentistes. També va escriure *La nació dels mallorquins* (1977, reeditat el 1990), una versió ampliada d'*Els mallorquins*, que volia ser un corpus teòric del nacionalisme a Mallorca. És autor de diversos assaigs polítics, com *Carta abierta a los tecnócratas* (1973), *Qué es la reforma política* (1976), *Así cayó Adolfo Suárez* (1981), on detalla la crisi d'UCD, i *La trama de los escribanos del agua* (1983), sobre el cop d'estat del 23 de febrer de 1981. Ha publicat el llibre de poemes *Perquè cal ser covard* (1967), les novel·les *Les pluges de sal* (1979) i *Aquella al·lota ajaguda* (1984), el recull de narracions breus *La torre de Babel i altres províncies* (1990) i el llibre de prosa poètica, il·lustrat amb litografies d'Aligi Sassu, *Per un batec de l'ansia* (1991). Ha publicat diversos llibres de crítica de l'art, com *Joan Miró. Vida i gest* (1973), *Isabel Villar* (1973), *Sempere* (1976), *Art i capitalisme* (1976) i *Vicente Vela* (1977). També ha publicat *El dret civil de les Illes* (1967), *Informe sobre la llengua catalana* (1973), *Geografia de Balears* (1979) i *Historia de Balears* (1979). Com a periodista, ha col·laborat en un gran nombre de diaris i setmanaris de Madrid i Barcelona, com *ABC*, *Avui*, *Blanco y Negro*, *Destino*, *El País* i *El Observador*. També ha col·laborat de forma regular en el diari *Ultima Hora* i és secretari del consell d'administració d'*Hora Nova*. Ha recollit una part dels seus articles periodístics a *Primer llibre de notes* (1967) i a *El largo camino de la apertura*.

Va ser investit doctor honoris causa de la Universitat de les Illes Balears dia 23 d'octubre de 1998. Josep Melià ha rebut, entre altres, els guardons següents: la Gran Creu del Mèrit Civil i la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya.

El Consell de Govern concedeix la Medalla d'Or de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears al Pare Antoni Martorell i Miralles, T.O.R.

ANTONI MARTORELL I MIRALLES

(Montuïri 1913). Religios i músic. El 1922 ingressà en el Seminari Seràfic de la Porciúncula (Palma), on estudià piano, violí i harmonia amb Josep Picó Aguiló i Rafel Ginard Amorós. El 1929, professà com a membre del Tercer Orde Regular de Sant Francesc. Es traslladà a Roma (1931), on estudià teologia a la Universitat Gregoriana i, el 1937, fou ordenat de prevere. Tornà a Mallorca i continuà els estudis de piano i harmonia sota la direcció de Jaume Roig Pieras, Joan M. Thomàs i Rafel Vich Bennàsser. Obtingué el primer premi extraordinari d'harmonia (1941) i es diplomà en el conservatori superior de piano a València (1943). El 1945, tornà a Roma i perfeccionà els estudis de composició, cant gregorià, orgue i direcció coral al Pontifici Institut de Música Sacra. Es doctorà amb la tesi *Les formes gregorians en la himnodia de Tomàs Luis de Victoria*. Entre 1954-1970, fou director de música i professor de polifonia al Pontifici Col·legi Nord-americà de Roma. Preocupat per dotar l'Església de Mallorca d'un repertori de música sagrada autòctona, organitzà les setmanes pastorals de Música Mallorca (1972-82). Fundà i dirigí els cursos d'Aggiornamento liturgico-musicale a Sant Joan del Laterà (1971-81) i fou director de la Comissió Diocesana de Música Sacra de Roma (1971-82). El 1985, fou nomenat acadèmic de número de la Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Sebastià, de Palma, i fou declarat fill il·lustre de Montuïri. Com a concertista d'orgue ha actuat a Roma, Bolonya, Torí, Assís (Itàlia) i Locarno (Suïssa) i per a les emissions de Ràdio Vaticà i de Ràdio Monteceneri, de Suïssa. És autor de catorze misses per a cor i orgue. També ha compost *Ore serene* (1953), *Motets polifònics*, *Àgape* (1972), *A la taula del Pare* (1974), *Poble peregrinant* (1977), *Hosanna*, manual i partitura d'acompanyament (1981), *Himnari litúrgic i balades evangèliques* (1982), *Celebrem el Senyor*, manual i partitura d'acompanyament (1982), *Suite Davídica*, *The Zodiac*, *Pensieri musicali*, *Suite mariana*, *Tre toccate in re*, *Dues suites per a piano* i *Sempreviva* (1992).

El Consell de Govern ha acordat concedir, a títol pòstum, la Medalla d'Or de la Comunitat Autònoma de Illes Balears a Miquel Dolç i Dolç.

MIQUEL DOLÇ I DOLÇ

(Santa Maria del Camí 1912 - Madrid 1994). Poeta, filòleg, humanista i traductor. Passada una etapa d'estudis eclesiàstics a Mallorca i Itàlia, cursà Filosofia i Lletres (Filologia clàssica) a la Universitat de Barcelona i es doctorà a la de Madrid el 1951. Va ser catedràtic d'institut a Osca (1943-55) i a les universitats de Sevilla (1955-57), de València (1957-68) i a l'Autònoma de Madrid (1968-82), de la qual va ser degà de la Facultat de Lletres. Va traduir al català, especialment dins la Fundació Bernat Metge, un important nombre d'obres llatines: els *Epigrames de Marcial* (1949-60), les *Sàtires de Persi* (1949-54), els *Annals de Tàcit* (1967-71), l'obra completa de Prudenci, en col·laboració amb Cunningham i Rebull, i bona part de la d'Ovidi. Però sobretot ha excel·lit com a expert traductor i comentador del corpus virgilià, de les *Bucòliques* (1956), de les *Geòrgiques* (1963), de l'*Eneida* (en vers, 1958 i en prosa 1972-78) i fins i tot de la complexa *Apèndix virgiliana* (1982). També són famoses les versions catalanes

que va fer del poema *De la natura*, de Lucreci (1986) i de les *Confessions*, de Sant Agustí (1989). Aquesta tasca ha estat cabdal per a l'enriquiment i la purificació del català literari. En aquest sentit, va assajar amb èxit la difícil comesa d'adaptar la mètrica clàssica al català. De les versions al castellà, son importants *De la brevedad de la vida*, de Sèneca (1944), els *Soliloquios*, de Marc Aureli (1945) i les poesies de Catul (1963). Igualment, va traduir del portuguès al català *Els lusíades*, de Camões, en col·laboració amb Guillem Colom Ferrà (1964). En poesia, va publicar *El somni encetat* (1943), el primer llibre d'autor viu aparegut en català a Mallorca després de la Guerra Civil, *Ofrena de sonets* (1946), que clou la primera etapa de la seva producció, i posteriorment *Elegies de guerra* (1948), *Petites elegies* (1958), *Flama* (1962), *Imago mundi* (1972) i *L'ombra que s'allarga* (1984), recull de poemes sobre el seu poble nadiu. La seva poètica, inserida inicialment dins les darreres generacions de l'Escola Mallorquina, sobretot a través de Miquel Ferrà, però amb una gran fidelitat amb ell mateix, a pesar d'influències esporàdiques de Leopardi i de Carducci, va evolucionar cap a una actitud més cívica i realista, sense abandonar les vessants humanista i classicista ni la depuració constant de la imatge poètica i del llenguatge. Com a crític i filòleg, ha editat, entre altres estudis, *Hispania i Marcial* (1953), la seva tesi doctoral, de gran importància en la bibliografia sobre la Hispània romana, *El color en la poesia de Costa i Llobera* (1953), *Virgili i nosaltres* (1958), *Retorno a la Roma clàssica* (1972) i *Intent d'avaluació* (1983), a més de col·laborar en nombroses revistes especialitzades i en diaris, com *La Vanguardia*. Va ser professor de la *Maioricensis Schola Lullistica* (1951), membre del consell directiu de la *Fundació Bernat Metge* (1960, de l'Institut d'Estudis Catalans (1961) i de l'Acadèmia de les Bones Lletres de Barcelona (1970). Des de bon començament, va ser també director general de la *Gran Enciclopèdia de Mallorca*. Va merèixer els premis *Alfons Bonay* de l'Institut d'Estudis Catalans (1954), el *Fastenrath* de l'Ajuntament de Barcelona (1961), el *Nacional de Traducció* del Ministeri de Cultura (1987) i el de *Crítica de Serra d'Or* (1989), entre d'altres. Li varen concedir l'*Encomienda de la Orden Civil de Alfonso X el Sabio* (1951) i la *Creu de Sant Jordi* de la Generalitat de Catalunya (1983), així com la *Copa d'Argent de les Lletres Balears* (1965) i el *Siurell de Plata d'Última Hora* (1988). L'Ajuntament de Santa Maria el va nomenar *Fill Il·lustre* i un carrer de la vila porta el seu nom. Així mateix l'Ajuntament de Palma el va distingir amb la *Medalla d'Or de la Ciutat* (1993).